

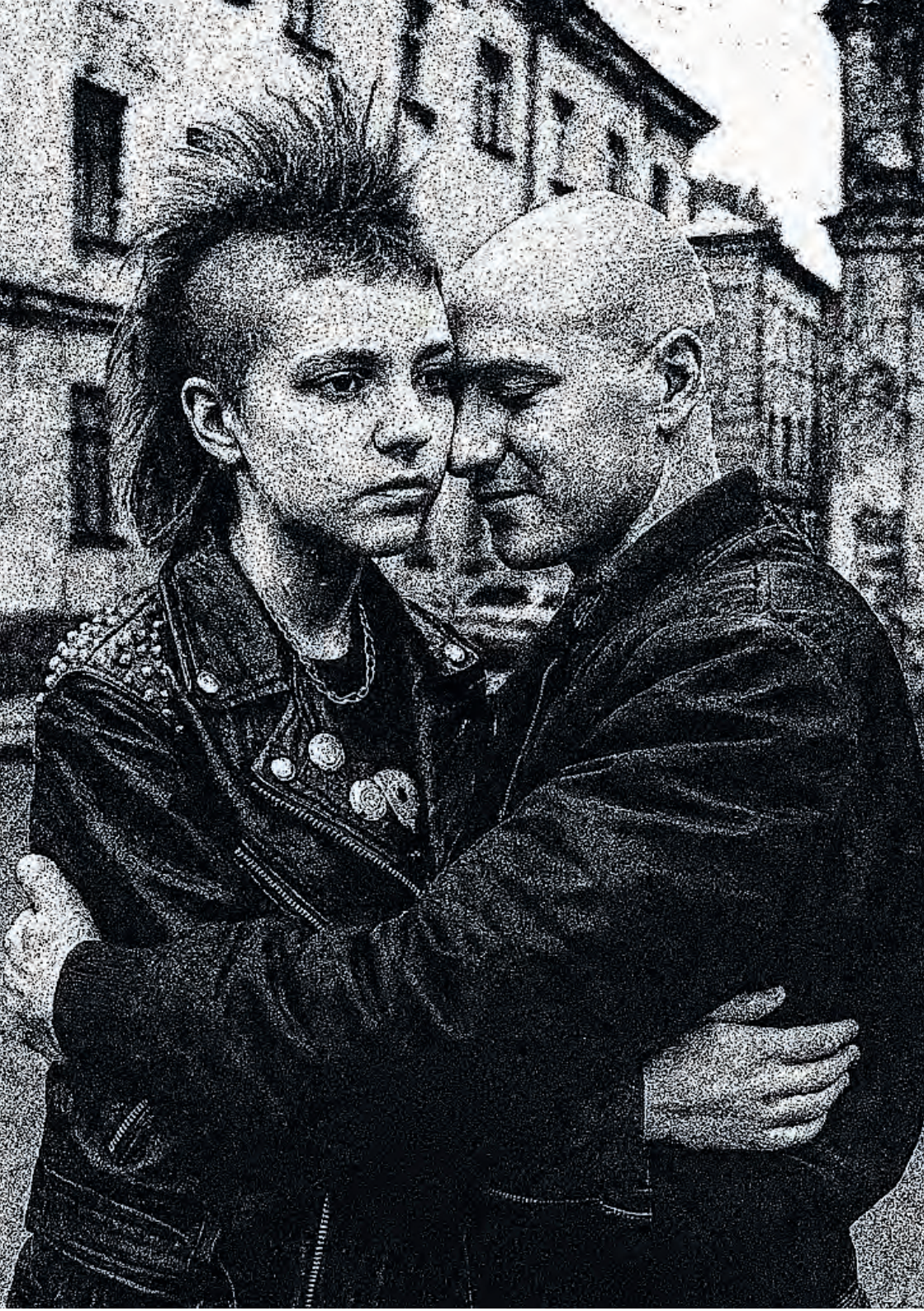
ФОНТАР

... ДРУЗЬМ ТА ЗНАЙОМИМ

№36 2015

ЦЕ ВЖЕ НЕ NE PUNK?

Коли ми були підлітками, світ був з одного боку, ми – з іншого. Не було книжок, не було Вікіпелій. Усе збирали по краплинам, у зошитах і на дискетах: акорди, текети, назви гуртів. Що це за музика, ми часто й не знали. Во́на або заходила, або ні. Тому поряд на касетах стояли Iron Maiden, Exploited, Ttamat і Bad Religion – якось так воно і було.

Минуло багато років. Деякі з нас досі слухають ті самі записи. Дехто давно відсуиув це у кут пам'яті. Але час від часу воно повертається: фраза з пісні, стара фотка, несподіваний запах з під'язду. І тоді хочеться зрозуміти, що це все було. І чому це нас так сформувало.

Цей номер – спроба зрозуміти, що сталося з нам. Ми говоримо не тільки про музику, а й про досвід, про те, як субкультури намагаються вижити в умовах ринку, хіпстеризації та інтернету. Про те, чи пишилося місце для бруду, хаосу і сенсу. І про те, що ми самі – все ще частина цієї історії, навіть якщо давио не носимо косуху.

WILT (треш/хеві метал)

Навесні 2012 року, після чергового розвалу гурту «Імперія» (Кременчук), троє учасників – Кирило Котляров (гітара), Юрій Тріхмінов (бас) і Віктор Білан (драми), вирішили створити власний проект, стилістично відмінний від хеві-металу.

16 квітня був створений проект PRXII (Project XII), в який запросили вокалісту Олександру Свіріденко.

Після декількох репетицій Олександра, з особистих причин, нажаль, залишила проект.

Після обговорення на тему можливого стилю вокалу, гурт починає шукати вокаліста.

Влітку до проекту приєднується Олексій Олійник (гітара). Проект змінює назву на Wi.L.T. – Wir Lieben Titten.

На початку серпня, нарешті, в проект приходить Микола Стуконоженко (вокал). В студії «IF records» записується музика, в студії Імпреза (Кременчук) – вокал на тему «Прозрение».

Також, в студії «IF records» монтується любительський кліп на неї. 23 серпня гурт офіційно представляє свій повний склад, вокаліста й кліп.

Від цього моменту

починається підготовку до першого концерту.

27 вересня 2012 року, в НК «Зебра» (Кременчук), гурт вперше виступає на сцені разом з Conquest (Київ), Shadow Host (Москва), Another Perception (Кременчук).

Дебют видався непоганим й гурт продовжив роботу.

Взимку з гурту, з власних причин, йде Олексій.

Після довгої перерви й плідної творчої роботи, навесні, 19 травня 2013 року гурт знову приймає участь в сейшні, разом з АраксА (Кременчук), НапролоМ

(Белгород, Росія), Психотрон (Кременчук) й Mortalium (Харьков).

На початку літа 2013 року Юрій змінює інструмент на гітару й група починає шукати бас-гітариста.

8 серпня до гурту приєднується Євген Мішин (бас).

10 листопада 2013 року гурт приймає участь в сейшні разом з АраксА

(Кременчук), Моноліт (Шостка),
Дух Свободи (Полтава).

Після цього концерту гурт
йде у «відпустку» й не з'являється
на сцені більше року.

Після перерви гурт
приймає участь у двох сейшах в
Києві:

7 грудня 2014 року гурт приймає
участь у концерті в клубі
«Route66» (Київ)

24 січня 2015 - клуб "Барви"
(Київ)

І на слідуючий день - 25 січня
2015 – «Зебра» (Кременчук)

Навесні, нажаль, колектив
покидає бас-гітарист Євген й гурт
починає шукати нового басиста.

31 жовтня 2015 - Halloween
- Кременчук, Зебра разом з The

Sky Signs, Hellfire (сесійний бас-
гітарист – Дмитро ???)

6 грудня 2015 - Олександрія,
РБК – це був один з приємніших
концертів в житті гурту. Дуже
теплий прийом, активна публіка
і відмінні організатори.

І, нарешті, ми знайшли
басиста, яким став Євген
І, завдяки гурту «Измена» (а,
точніше - Гаражу) дісталися
файного пабу в нашому місті
- 21 травня 2016 – «Железный
Звонок», Rocker Pub (Кременчук)

WILT

НАШ PUNK

Панк в Україні: міф чи реальність? Коли вперше почув фразу «український панк», вона звучала як щось із вигаданого світу. Наче жанрова фантастика — ніби таке могло існувати, але тільки десь у паралельній реальності. Бо в нашій — усе було або російськомовне, або закордонне, або глухо-кустарне, записане на палець у гаражі, яке можна було знайти лише випадково.

Панк в Україні — це радше не сцена, а стан. Стан, який весь час десь між: між провінційною відчаєністю і бажанням змінити світ, між політикою і побутом, між самоповагою і саморуйнуванням. Тут усе трохи інакше: не через студії, а через сарай; не через стиль, а через виживання.

У 90-х було дикіше. Дешевий звук, нульова організація, концерти у клубах без вікон, обмін касетами, які розповсюджувалися з рук у руки. І в цьому був свій сенс. Бо саме так будувалась довіра. Через вуха і погляд. Через “а ти їх знаєш?”, “о, ми з ними грали в Лубнах”.

2000-ні принесли більше звуку, більше записів, трохи більше форми. З'явилися локальні ініціативи, маленькі фести, зини, що клеїлись на коліні, колаборації між містами. Але центра не було — і, можливо, це на краще. Бо в андеґраунді центр часто вбиває сенс.

Хтось скаже, що український панк — це міф. Що не було справжньої сцени, не було впливу, не було спадкоємності. Але хіба міф — це погано? Міфи тримають культури. Вони дають сенс навіть тому, що розсипалось.

А ще — міфи передають досвід. Через касети, через футболки з DIY-принтами, через фотки зі старих квартирників, через текст на стіні: «Сьогодні — це початок завтра». І поки є ті, хто це пам'ятає — панк в Україні не просто був. Він є.

Не такий, як в Англії. Не такий, як у Польщі. Не такий, як у Москві, Берліні чи Нью-Йорку. Свій. Іноді дивний. Часто незручний. Але наш.

ВИКЛИК РИНКУ

**Як субкультури
намагаються
вижити в умовах
ринку, хіпстеризації
та інтернету**

**Про те, чи залишилося
місце для бруду, хаосу
і сенсу, коли панк
з'являється на полицях
торговельних центрів**

**І чи справді комерція — це смерть,
а не нова форма виживання?**

У 90-х усе було просто: якщо ти мав ірокез, шкіру або ланцюг — значить, ти «не такий». Люди косо дивились, міліція зупиняла просто так, гопники чіплялись «за вигляд». Не було ні розуміння, ні прийняття. Була територія «своїх» і все, що поза нею.

Минуло двадцять років. Іноді здається, що все змінилось. У кав'ярнях грає панк, футболки з черепами продаються у супермаркетах, на концертах — мами з дітьми. Здається, ми інтегрувались. Нас прийняли. Нас наче вже не треба боятись.

Але що це означає насправді?

Часто під «прийняттям» мають на увазі зручну форму. Ти можеш бути «альтернативним», якщо ти чистий, чемний, працюєш в офісі і не надто лізеш зі своїми думками. Панк — так, але декоративний. Металіст — так, але лише в футболці, без «цієї вашої агресії». Графіті — клас, якщо це реклама. Бунт — тільки якщо у вигляді хештега.

І тоді виходить дивна річ: тебе наче й прийняли, але не тебе. Тебе, відфільтрованого. Обробленого. Перетравленого. Такого, що вже не заважає.

Суспільство не проти неформалів, якщо вони не створюють дискомфорту. Якщо не виглядають «страшно». Якщо не кричать. Якщо не ставлять незручні запитання. І це стосується не лише зовнішності — це про стиль мислення. Про право не погоджуватись. Про те, щоб бути інакшим — не для картинки, а по суті.

Тому справжня інтеграція — це не про те, щоб стати «нормальним». Це про діалог. Про те, щоб залишатись собою, але бути почутим. Не як екзотика, не як маркетинговий кейс. А як людина.

Чи готове до цього наше суспільство?

Питання відкрите. Але якщо ми його ставимо — значить, ще не все втрачено.

ПРОДАЙ МЕНІ СВОЮ ЛУНУ

Панк народився як щось проти — проти музичної індустрії, проти правил, проти лоску. Усе, що було надто правильним, чистим і дорогим — викликало огиду.

Тому панк не просто відкидав мейнстрим, він сміявся з нього. Але час минув — і мейнстрим навчився сміятися у відповідь. І заробляти на цьому

Спочатку це здавалося безневинним. Рекламні агенції вивели формулу: шипи + гітара + трохи бруду = молодіжний дух. І він почав продаватися. На футболках, у кліпах, у фільмах. Потім прийшли великі бренди. І те, що ще вчора робили своїми руками на підлозі з газетою, сьогодні почали штампувати партіями з цінником.

Панк став товаром.

Частина сцени намагалася чинити опір — переходили в повний DIY, друкували зини, видавали себе на касетах, відмовлялися від інтернету. Але інші просто адаптувались. Стали зручними. І це найстрашніше — не коли тебе змінює система, а коли ти сам починаєш у неї вбудовуватись.

Комерція — вона як вірус. Не завжди видимий. Вона не забирає музику, вона підмінює сенс. І ось уже пісня про протест — просто фон до Instagram-сторіс. А лого гурту — принт на худі з мас-маркету. І хтось скаже: “та яка різниця, головне, щоб слухали”. Але що саме? І чому?

ЗАМІСТЬ БУНТУ БРЕНД

**ПАНК НЕ
ПРОДАЄТЬСЯ...**

**АБО ВИ
НЕ ЗНАЄТЕ
КОМУ
ЗАПЛАТИТИ?**

Панк не витримував комерцію, бо він — про вибір. А вибір — це завжди втрати. Щоб бути вільним, треба погодитись не бути зручним. А сьогодні світ вимагає зручності. Контролю. Репутації. Зрозумілих слоганів.

Але, можливо, це не поразка. Можливо, це просто ще один етап. Бо навіть коли все стає пластмасовим, хтось один все одно напише нову пісню у гаражі. І запише її з фоновим шипінням. І це знову когось зачепить. І так усе почнеться знову.

**НАВІТЬ В НОЧІ
Я БАЧУ РАНКИ**

**НАЙСТРАШНІШЕ
ТА ПРЕКРАСНЕ
ТЕ, ЩО ВСЕ
В НАШИХ
РУКАХ**

ІНТЕГРАЦІЯ

Колись нас не впускали в магазини. Зачиняли двері в обличчя. Говорили: “тут таким, як ти, не місце.” І навіть якщо ми просто хотіли купити хліба чи сигарет — нас оцінювали по зовнішності, по чорній

фарбі в волоссі, по шкіряній куртці, позначках. Мине були злочинцями. Ми були дивними. І цього було достатньо.

Відтоді минуло багато років. Зараз на вулицях модно мати татуювання.

Барбершопи пропонують зробити «undercut», схожий на ірокез, а в Instagram тисячі облікових стилізують себе під “дарк-естетику”. Але чи змінилося щось насправді?

У глибині системи — ні. Доти, поки людина у футболці з логотипом Crass не може влаштуватись на роботу, де від неї вимагають “охайного вигляду”; доти, поки підлітків у косухах досі зупиняє поліція — “просто перевірити документи”; доти, поки неформальна зовнішність автоматично читається як небезпека — ми не інтегровані. Ми — маргінес, як це було й у 80-х.

І тут парадокс: ми — ті, хто не хотів бути частиною “їхньої” системи. Але неформальність — це не про втечу від суспільства, а про інший спосіб жити в ньому. Не ламати обличчя, а ламати уявлення. Не зливатися, а жити по-своєму.

Суспільство ж не

любить “інакшість”. Воно визнає лише ті варіанти, які зручні. А неформальність зручна лише в кіно або на рекламному банері, де чорна помада і черевики Dr. Martens — це частина образу, а не позиції.

Інтеграція можлива тільки тоді, коли діалог ведеться чесно. Коли “нормальні” перестають боятись “дивних”, а “дивні” — не грають у жертву. Ми всі маємо спільну мету — жити, дихати, творити, кохати. І якщо суспільство не готове приймати нас — ми приймаємо себе самі

А це —

FEELING В

У Східному Берліні на початку 80-х панк був не просто ризикованим — він був майже неможливим.

Але саме там, посеред тоталітарного бетонного ландшафту ГДР, народжується одне з найдикіших, найекспериментальніших явищ — Feeling B. Вони не були першими, хто пробував грати "інше", але саме вони стали першими, кому вдалося видати альбом у країні, де вільна музика прирівнювалась до саботажу.

Гурт виник орієнтовно в 1983 році, хоча навіть учасники не можуть точно пригадати, коли саме. Хтось каже — 1984-й, інші згадують перший концерт 1986-го. Але офіційна історія стартує з 1989-го — року, коли світ почав тріскати по швах, і ці тріщини звучали як "Hea Noa Noa Hea Hea Noa".

Їхня музика не була класичним панком. Це був якийсь вивернутий на себе експериментальний арт-хаос, що межував з андерграундним театром. І в цьому — їхня правда. Вони були справжніми. Не для сцени, не для камер, не для Партії. Тому й не стали "офіційною" гордістю ГДР, як Puhdys. Але як тільки вітер "перебудови" прочинив вікна — Feeling B стали відомими навіть за межами східного блоку: Польща, Чехословаччина,

Угорщина, Франція, навіть СРСР. Панк прорвався на радіо і телебачення, але так і залишився на маргінесі — бо інакшим бути не міг.

У 1991-му вийшов другий альбом — "Wir kriegen euch alle". Не така гучна бомба, але все ще справжній викид енергії. А потім — пауза, розрив, тиша. У 1993-му вони повертаються

з "Die Maske des roten Todes" — похмурою, але сильною платівкою, яка рознесла незалежні чарти й зайняла друге місце у хіт-параді Express Underground (поступившись лише Die Toten Hosen).

Та довго існувати гурту не судилось. У 1994 році Feeling B зникає. Назавжди. Алеша Ромпе — фронтмен із хриплим голосом, помирає у 2000-му від нападу астми. Басист Циммерманн — гине в авіакатастрофі у 1999-му. Але інші — Флаке, Шнайдер, Ландерс — продовжують шлях, і їхні імена тепер знає весь світ.

Вони — частина Rammstein.

У 2007 році, коли Rammstein взяли паузу, Флаке повертається до минулого. Дістає старі записи, архіви, демки. Так народжується альбом "Grün & Blau" — голос того, що могло бути забуте. Шорсткий, сирий, недосконалий. Як і сам Feeling В. Як і панк.

Рок-концерти — це енергетична взаємодія між артистом і публікою. Але іноді ця енергія виходить за межі допустимого. Підвищений рівень збудження, недостатня безпека, неочікувані обставини — і сцена перетворюється на хаос. Нижче ми наводимо приклади реальних випадків, коли музичні події ставали небезпечними як для глядачів, так і для самих музикантів.

1. Altamont Free Concert (1969, Каліфорнія, США)
Організований Rolling Stones, цей концерт був покликаний стати альтернативою Вудстоку. Однак

залучення для охорони членів байкерського клубу Hell's Angels стало критичною помилкою. Внаслідок серії конфліктів, побоїщ і агресії, кілька людей загинуло, серед них — 18-річна дівчина та афроамериканець, якого зарізали прямо перед сценою. Пізніше з'ясувалося, що байкери поводитися агресивно навіть до музикантів.

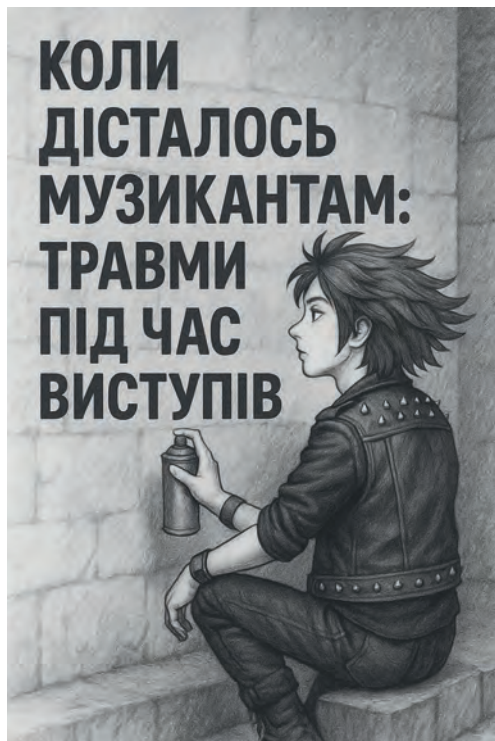
2. Led Zeppelin у Мілані (1971, Італія)
Фестиваль на стадіоні "Велодромо Вігореллі" перетворився на масові заворушення. Причиною стали як фанати без квитків, так і політичні радикали з обох таборів. Сутички з поліцією, підпали, застосування сльозогінного газу й ескалація напруги змусили гурт Led Zeppelin зупинити виступ. Один з газових балонів впав за кілька метрів від сцени.

3. The Who, Цинциннаті (1979, США)
Одна з наймасштабніших трагедій на рок-концерті. Внаслідок тисняви перед відкриттям дверей загинуло 11 людей. Група The Who почала виступ, не знаючи про трагедію, і догравала шоу до кінця. Це

стало приводом для перегляду правил безпеки на великих заходах у США.

4. Woodstock '99 (Нью-Йорк, США)

Фестиваль відзначився безпрецедентним рівнем деструктивної поведінки. Висока температура, брак води, наркотики та алкоголь, агресивна музика — все це створило умови для насильства, підпалів та сексуальних злочинів. Під час виступу Limp Bizkit сталася масова тиснява, після виступу Red Hot Chili Peppers — численні пожежі, включно з підпалом сцени та фудтраків. Всього було зафіксовано десятки інцидентів, включно з грабежами та згвалтуваннями.

IGGY POP (1973, Атланта)

Під час концерту

Елтон Джон, намагаючись розважити колегу, з'явився на сцені в костюмі горили. Іггі, перебуваючи під впливом наркотиків, сприйняв це за реальну загрозу і втік зі сцени. Виступ був зірваний.

THE WHO (1973, Сан-Франциско)

Барабанщик Кіт Мун втратив свідомість прямо під час виступу. Його тимчасово замінив 19-річний фанат з залу, але виступ все одно довелося перервати.

KISS (1976, Флорида)

Гітариста Ейса Фрелі

вдарило струмом під час виходу на сцену. Після короткого знепритомнення він повернувся на сцену. Того ж вечора у Джина Сіммонса загорілося волосся через піротехніку.

U2 (1997, Осло)

Реквізит — гігантський лимон, з якого мала з'явитися група — застряг. Боно змушений був імпровізувати та вийти пішки, що викликало здивування публіки.

METALLICA (1992, Монреаль)

Джеймс Хетфілд отримав сильні опіки третього ступеня через несподіване спрацювання піротехніки. Концерт довелося перервати, його доставили до лікарні.

BECK (2000, Лондон)

Під час спроби ефектного стрибка в натовп співак втратив рівновагу та впав на гриф бас-гітари. Отримав внутрішню кровотечу та був госпіталізований.

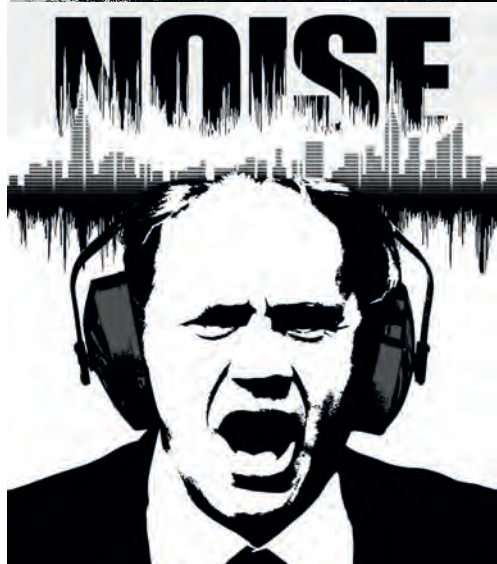
THE TOILET BOYS (2000, Лондон)

Піротехніка на гітарах спричинила займання сіток на стелі клубу. Внаслідок цього — паніка та часткова евакуація публіки. Учасники гурту були змушені залишити місце виступу під охороною.

Ці історії підкреслюють важливість адекватної організації масових заходів та врахування психологічного стану аудиторії. Незважаючи на романтику, рок-концерти мають свою темну сторону — і вона реальна. Контроль над натовпом, технічна безпека, тверезий персонал та відповідальність артистів — ось ключові елементи безпеки.

Музика здатна об'єднувати. Але в умовах хаосу вона іноді стає каталізатором насильства. Це не зменшує її силу — але вимагає поваги до неї.

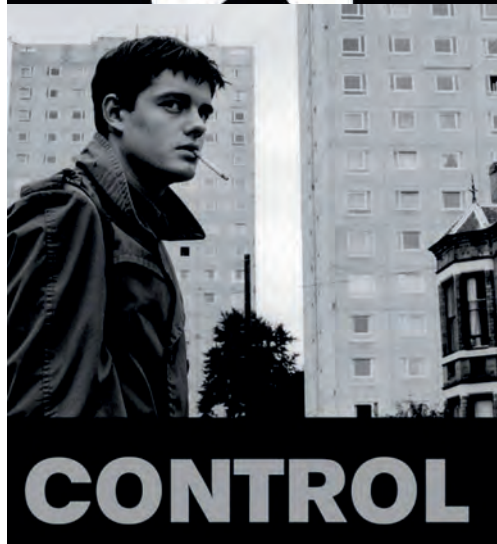
ЩО ПОДИВИТИСЬ?

Noise (2007)

«Іноді місто звучить
голосніше за музику»

Не панк у класичному розумінні, але панк по суті. Нью-Йорк. Герой — звичайний мешканець, якого дістали автомобільні сигналізації. І замість скарг він виходить вночі й нищить джерела шуму. Це історія не про боротьбу за тишу, а про протест проти абсурдної системи. Атмосферно, темно, трохи абсурдно — як нічна прогулянка з битою в руці. Подивіться, якщо колись хотіли відключити світ.

Control (2007)

«Меланхолія як стиль життя»

Чорно-біле кіно про Яна Кептіса — фронтмена Joy Division. Але це не просто байопік, а щемка історія про людину, яка не витримала власної глибини. Епілепсія, депресія, любов, сцена, падіння. Візуально ідеальне, мінімалістичне, чесне до кісток. Якщо після перегляду вам стане тихо всередині — значить, фільм спрацював. Подивіться, якщо вам болять — і не хочеться цього соромитись.

We Are the Best! (2013) **«Панк — це не музика. Це рятувальний круг у підлітковому морі»**

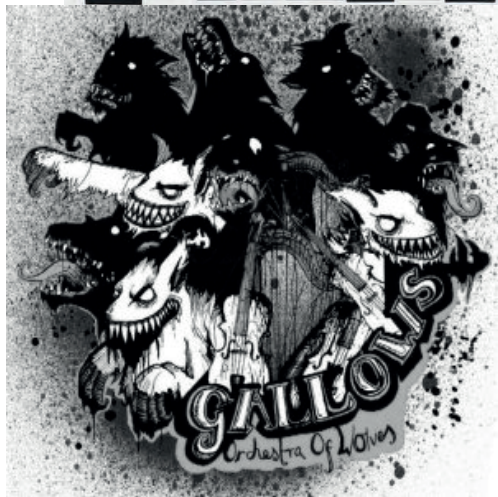
Швеція, 1982 рік. Три дівчини засновують панк-гурт. Вони не вміють грати. Але мають злість, енергію і чітке "fuck off" до всього навколо. Це не кіно про успіх. Це кіно про дружбу, зухвалість і смішні зачіски. Дуже щира історія, яка залишає після себе посмішку і ностальгію. Подивіться, якщо ви теж колись стукали паличками по столу і називали це репетицією.

The Doom Generation (1995) **«Коли панк зустрічає пекло»**

Фільм для тих, кому замало — моралі, сенсів, фільтрів. Це дорога, напхана секонд-хендом, кров'ю і чорним гумором. Пара підлітків і випадковий хлопець тікають у невідомість, залишаючи після себе суцільний хаос. Стиль як з обкладинки панк-касети: зерниста плівка, крик, секс, абсурд. Цей фільм не намагається сподобатись. І в цьому — вся його правда. Подивіться, якщо хочете після перегляду посидіти мовчки в темряві.

ЩО ПОСЛУХАЙ

Gallows — Orchestra of Wolves (2006)

Англійський хардкор-панк, який звучить як удар в обличчя. Сирий звук, злість, гнів, антибуржуазна лінія — усе на місці. Альбом звучить так, ніби хтось записував його у підвалі з розірваними голосовими зв'язками. Якщо хочеш забути про все довкола — просто ввімкни і дозволь цій зграї вовків все знести.

Gogol Bordello — Trans-Continental Hustle (2010)

Це панк, який п'є самогон, грає на баяні й танцює на столі. Між Брукліном і Балканами, між протестом і карнавалом. Альбом, у якому звучить українсько-ромський корінь фронтмена Гоголя Євгена Гудзя. Ідеальний саундтрек для безумного поїзда, що не має гальм. Якщо хочеш посміхатися з вибитими зубами — це для тебе.

**ВСЕ БУДЕ
ДОБРЕ
ТІЛЬКИ
Я ІНКОЛИ
БРЕШУ**

